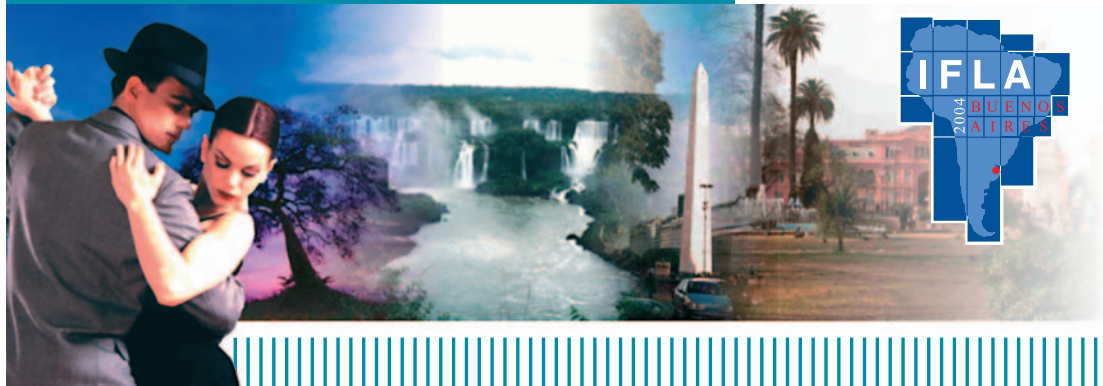

Národní bibliografie v Latinské Americe

Bohdana Stoklasová

vedoucí Bibliografické sekce IFLA
Národní knihovna ČR
bohdana.stoklasova@nkp.cz

Úvod

Bibliografická sekce IFLA se v posledních letech snaží zaměřit svůj veřejný program na kongresu IFLA na region, v němž je kongres pořádán. Proto byl její loňský program v Buenos Aires věnován problematice národních bibliografií v Latinské Americe a Karibiku. Výsledky průzkumů v dané oblasti v kombinaci s přednesenými referáty umožnily návštěvníkům programu Bibliografické sekce získat jasný obraz o některých obdivuhodných výsledcích i problémech národních bibliografií v této oblasti. Měli jsme radost z bohaté účasti zástupců regionu na programu naší sekce. Protože víme, že právě v této oblasti žije a pracuje mnoho kolegů, kteří neměli příležitost osobně se kongresu zúčastnit a nemají přístup k internetu, rozhodli jsme se zkrácenou verzí přednesených příspěvků prezentovat formou tištěného Zpravodaje Bibliografické sekce IFLA <http://www.ifla.org/VII/s12/pubs/s12-newsletter-Nov04.pdf>. Příklady ze sousedních zemí navíc prezentované ve vlastním jazyce jsou totiž zpravidla užitečnější a jeví se jako přijatelnější než příklady ze vzdálených zemí a kontinentů prezentované v jazycích hůře srozumitelných.

Během svého čtyřletého vedení Bibliografické sekce jsem se snažila prosadit program zaměřený na region konání konference, a to zvláště v případech, kdy jde o region, který se potýká se zásadními problémy. V Latinské Americe, kde některé země trápí zcela elementární problémy pouhé existence národní bibliografie, nemělo smysl věnovat program bibliografické kontrole elektronických on-line zdrojů. Tato problematika „hýbe Evropou“, a proto jí bude věnován blok Bibliografické sekce na letošním kongresu v Oslo. Až se kongres IFLA posune do oblasti Asie a Jižní Afriky, je třeba opět respektovat specifické potřeby těchto regionů. V letošním roce mi končí mandát k vedení sekce a jsem ráda, že mi zkušenosti reprezentanta země, která v mnoha oblastech také začínala poměrně nedávno od počátku, bez základních informací a bez peněz, pomohla prolomit dominanci představitelů zemí vyspělých, bohatých a vládnoucích dokonalou angličtinou a nasměrovat sekci tak, aby respektovala různou úroveň a potřeby jednotlivých regionů a snažila se co nejvíce přispět k jejich rozvoji.

Latinská Amerika je od nás daleko, přesto i pro čtenáře periodika *Knihovna* může být zajímavé číst o tomto regionu velkých kontrastů – o neexistující národní bibliografii v Argentině i o bibliografii špičkových světových parametrů v sousední Brazílii a dát si tyto příklady do souvislosti s českou národní bibliografií. Na jedné straně musíme být vděční svým předchůdcům za systematické a kontinuální podchycení vydavatelské produkce a musíme ocenit osvícený postoj Ministerstva kultury ČR, který umožnil převést bibliografickou produkci 20. století do elektronické podoby a umožňuje vydávání kvalitní souběžné národní bibliografie, která snese mezinárodní srovnání. Na druhé straně nám příklad Brazílie připomíná určité rezervy naší národní bibliografie – zejména v oblasti vazby bibliografických záznamů na digitální objekty soustředěné v rámci Národní digitální knihovny.

Národní bibliografie ve světě globalizace: Latinská Amerika

Dan Hazen

Harvard University, USA

IFLA sehrála vedoucí roli při prosazení dvou vzájemně provázaných programů zaměřených na univerzální bibliografickou kontrolu a univerzální dostupnost publikací. Jejich společným cílem je zajištění toho, aby kdokoli a kdekoli mohl najít informaci o kterémkoli dokumentu zařazeném do fondů a služeb knihoven a posléze ho jejich prostřednictvím získat. Národní bibliografie tvoří jeden ze základních pilířů univerzální bibliografické kontroly. Soubory bibliografických záznamů vznikají v těsné návaznosti na povinný výtisk a informují společnost o publikovaných dokumentech. Aplikace mezinárodních standardů umožňuje mezinárodní srozumitelnost a využitelnost národních bibliografií.

Národní bibliografie vznikly z potřeby zajistit úplnou bibliografickou kontrolu publikací v období, kdy bylo možné jasně vymezit jejich záběr na principu národně-státním a kdy dokumenty byly publikovány v uchopitelné a víceméně stabilní podobě. Budoucnost národních bibliografií je stále více nejistá v době, kdy se rozpívají hranice mezi národy, státy, institucemi, publikacemi určenými pro komerční distribuci a jejich všeobecně a volně dostupnými variantami, mezi publikacemi tvořenými stabilními texty a mezi různými volnými a měnícími se výtvoři. Jde o velkou výzvu pro národní bibliografie v oblasti pokrytí, aktuálnosti a užitečnosti ve vazbě na dostupné finanční i lidské zdroje, právní, jazykové a institucionální bariéry a řadu dalších každodenních problémů a překážek. Vážným problémem současnosti je absence uživatelské zpětné vazby, která by potvrdila nebo posunula současné cíle a priority národních bibliografií ve vazbě na měnící se celkový kontext.

Zkušenosti Latinské Ameriky jsou praktickou ilustrací výzev i problémů kladených před současné národní bibliografie. Přes existenci řady skvělých příkladů a mnoha úspěchů představují dnes národní bibliografie soubor více či méně úplných soupisů bibliografických záznamů dostupných s větším či menším zpožděním od vydání zachycených dokumentů. Absolutní aktuálnost a koherence zůstanou již zřejmě navždy nedostižnými cíli. Lidská kreativita a kultura jsou zachyceny ve stále rostoucím množství dokumentů nejrůznější povahy, což vyvolává stále složitější otázky o smysluplné a dosažitelné míře jejich podchycení.

Silné i slabé stránky národních bibliografií Latinské Ameriky jsou typické pro dnešní dobu a zároveň v sobě nesou paradoxy tohoto regionu. Někteří analytici pokládají Latinskou Ameriku za půvabný a zvláštní postmoderní region se všemi souvisejícími protiklady a možnostmi. Národní bibliografie – donkichotská, neuchopitelná a nesmírně zajímavá, má podobný charakter.

(Úplný text je k dispozici na: <http://www.ifla.org/IV/ifla70/papers/158s-Hazen.pdf>)

Průzkum stavu národních bibliografií v Latinské Americe

Unni Knutsen

Oslo University College, Faculty of Journalism, Library and Information Science

Bibliografická sekce se rozhodla pravidelně aktualizovat formou průzkumů informace o stavu národních bibliografií s primárním zaměřením na regiony, v nichž se konají kongresy IFLA. Unni Knutsen a Francisca Movilla Lopez provedly tento průzkum pro Latinskou Ameriku v souvislosti s loňským kongresem konaným v Buenos Aires. Dotazník byl rozeslán 30 národním bibliografickým agenturám ve Střední a Jižní Americe a Karibiku. Vrátilo se 17 vyplněných dotazníků, což představuje 57% návratnost.

Povinný výtisk a bibliografická kontrola

Šestnáct národních bibliografických agentur (agentur) nahlásilo existenci zákona o povinném výtisku. Zákon chybí pouze v Guatemale. Povzbudivé je zjištění, že v posledních letech došlo v řadě zemí (Chile, Kuba, Peru a Venezuela) k revizi legislativy spojené s povinným výtiskem, v Brazílii a Mexiku se změna legislativy připravuje. V některých zemích stále platí zastaralá legislativa ze 70. a 80. let, která vyžaduje revizi.

Na otázku, zda pokládají svůj systém povinného výtisku za efektivní, odpovědělo 50 % agentur ano a 50 % agentur ne. Důvody 50% nespokojenosti lze shrnout takto: obcházení zákona a nemožnost vynucení jeho plnění, nedostatečný počet dodávaných kopií, podchycení pouze tištěných dokumentů atd. V oblasti bibliografického pokrytí je stále kladen důraz především na tištěné dokumenty. Například pouze 25 % zemí podchycuje i elektronické knihy. Obecně platí, že země se zastaralou legislativou podchycují méně druhů dokumentů, a měly by proto být vyzvány k revizi legislativy.

Národní bibliografie

Ve čtrnácti zemích existuje národní bibliografie, ve třech nikoli. V současné době nemají národní bibliografii Argentina, Guatemala a Panama. Všechny uvedené země by přípravu národní bibliografie rády zahájily. Žádná ze zemí, kde národní bibliografie existuje, se nechystá

její vydávání ukončit. Agentury se velmi liší v druzích podchycených dokumentů. S výjimkou knih je procento dokumentů s existující bibliografickou kontrolou vyšší než procento dokumentů podchycených v národních bibliografiích. Některé země (Brazílie, Kuba, Mexiko, Peru a Venezuela) mají relativně úplné národní bibliografie, jiné však z národních bibliografií množství dokumentů vypouštějí. Převažuje stále důraz na tištěné dokumenty, například pouze 13 % agentur podchycuje v národních bibliografiích elektronické knihy. Řada agentur zaznamenala v posledních letech významný posun ve směru k rozšíření druhů podchycovaných dokumentů, jiné podobný krok připravují.

Využití mezinárodních standardů

Průzkum jasně prokázal, že agentury využívají mezinárodní standardy pro jmenné i věcné zpracování i mezinárodní systémy číslování jako ISBN a ISSN. 76 % zemí používá formát MARC. Program CIP existuje v méně než třetině zemí. Ve většině zemí stále ještě zůstává preferovanou formou vydávání národní bibliografie forma tištěná, ale přístup prostřednictvím internetu je stále populárnější. Několik agentur uvedlo problém opožděného vydávání národní bibliografie, v řadě zemí chybí finanční i lidské zdroje potřebné pro vydávání kvalitní a včasné národní bibliografie. Polovina agentur pokládá distribuci národní bibliografie za neefektivní.

Celkový dojem ze sledovaného regionu je následující: Národní bibliografické agentury se snaží udržet nebo zlepšit kvalitu vydávání národní bibliografie a s ní spojených služeb.

(Úplný text je k dispozici na: <http://www.ifla.org/VII/s12/pubs/s12-national-bibliography-latinamerica.pdf>)

Argentinská národní bibliografie: dlouhodobý dluh

Susana Romanos de Tiratel

Instituto de Investigaciones Bibliotecológicas, Facultad de Filosofía y Letras, Universidad de Buenos Aires, Argentina

Vydávání souběžné argentinské národní bibliografie je, jak napovídá název příspěvku, nesplněným závazkem. Příčinou neexistence souběžné národní bibliografie jsou chybějící legislativa, dále pak zmařené návrhy na vydávání národní bibliografie, jejichž realizace nenalezla potřebnou politickou podporu.

V legislativní oblasti chybí zákon o povinném výtisku, který by se zabýval bibliografickým podchycením a trvalým uchováním vydavatelské produkce. Mohlo by se zdát, že nařízení zákona 11.723, zabývající se umístěním dokumentů pro uchování, implicitně uznává tyto cíle, ale ve skutečnosti tomu tak není. Zákon sice obsahuje výčet několika institucí, které mají povinnost dokumenty uchovávat, není zde však uvedeno, která z těchto institucí má za archivaci hlavní odpovědnost. Dále zcela chybí jakékoli ustanovení o národní bibliografii a národní bibliografické agentuře.

První pokusy o vytvoření národní bibliografie v Argentině sahají zpět do 19. století.

Bibliografie *Anuario bibliográfico de la República Arjentina: críticas, noticias, catálogos* vycházela osm let (1880–1888). Pak je zde mezera až do roku 1937, kdy vychází *Boletín bibliográfico argentino*. Vydavatel „Comisión Nacional de Cooperación Intelectual“ byl v roce 1947 nahrazen vydavatelem „Junta Nacional de Intelectuales“. V roce 1950 došlo ke změně názvu na *Boletín bibliográfico nacional* a změně vydavatele na „Dirección General de Cultura del Ministerio de Educación“. V roce 1955 přešla odpovědnost za vydávání Národní bibliografie na národní knihovnu, která ji vydávala s měnící se periodicitou (v pololetních nebo ročních intervalech) po dobu 23 let (celkem bylo vydáno 33 svazků).

Dále je třeba zmínit bibliografický soupis *Boletín bibliográfico de obras inscriptas*. Tento soupis vydával „Dirección Nacional de Derecho de Autor“ (Národní úřad pro autorská práva). Vyšlo zde celkem 43 svazků vydávaných čtvrtletně v letech 1973 až 1983. Od roku 1982 vydává „Cámara Argentina del Libro“ (původně v tištěné podobě, pak na CD-ROM a nyní on-line) soupis *Libros argentinos* zachycující knihy argentinských vydavatelů, kterým bylo přiděleno ISBN. Seriály vydávané v Argentině opatřené ISSN zachycuje *Bibliografía nacional de publicaciones periódicas argentinas registradas con ISSN*. Tato bibliografie je dostupná on-line a vydává ji „Centro Nacional Argentino de ISSN“ patřící pod „Centro Argentino de Información Científica y Técnica“ (CAICYT).

Pozornost si zaslouží jména dvou mužů, kteří se zabývali teoretickými aspekty národní bibliografie: Federico Birabén a Raúl Cisneros Malbrán. Jako manažeři ve vydavatelské oblasti narazili na nedostatky nakladatelských seznamů. Myšlenka vytvoření bibliografické agentury nezávislé na Národní knihovně se objevuje v řadě jejich prací publikovaných v osmdesátých letech (Aguado de Costa, 1985; Galeotti, 1985; Sabor, 1986; Pauliello de Chocholous, 1986). Žádný z jejich návrhů se však nedočkal realizace.

Z výše uvedeného vyplývá jednoduchý závěr. V první řadě je nezbytná státní podpora pro vytvoření plánu pro národní bibliografii a jeho realizaci v krátko, středně i dlouhodobém horizontu. Dále je třeba potvrdit existence a roli tří institucí, které by se na tvorbě Národní bibliografie měly podílet: Národní knihovna by měla nést odpovědnost za bibliografické podchycení informací, které jsou nyní v kompetenci „Dirección Nacional de Derecho de Autor,“ s výjimkou oficiálních publikací a seriálů. Oficiální publikace by měla zpracovávat „Biblioteca del Congreso“. Třetím aktérem, zodpovědným za soupis seriálů, je „Centro Argentino de Información Científica y Tecnológica“ (CAICYT), spadající pod „Consejo de Investigaciones Científicas y Técnicas“ (CONICET), oficiální agenturu přidělující ISSN.

Pro zdůraznění důležitosti tohoto návrhu se nesmíme ostýchat hledat podporu mezinárodních organizací zabývajících se univerzální bibliografickou kontrolou. IFLA patří mezi nejdůležitější organizace v této oblasti.

V neposlední řadě je nutné, aby argentinští knihovníci bojovali s dostatečnou silou a rozhodností za právo uznávané v každé vyspělé společnosti: zajištění identifikace, podchycení, ochrany a zpřístupnění národního intelektuálního dědictví, které tvoří základ národní kulturní identity.

(Úplný text je k dispozici na: http://www.ifla.org/IV/ifla70/papers/046e_trans_Tiratel.pdf)

Elektronické konsorcium knihoven: schéma bibliografické kooperace

Celia Ribeiro Zaher
National Library, Brazil

Angela Monteiro Bettencourt
National Library, Brazil

Od počátků automatizace k on-line přístupu

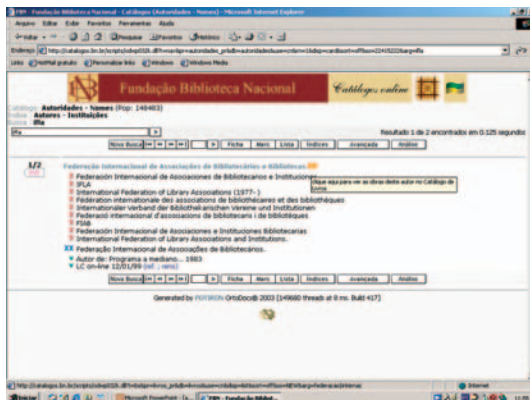
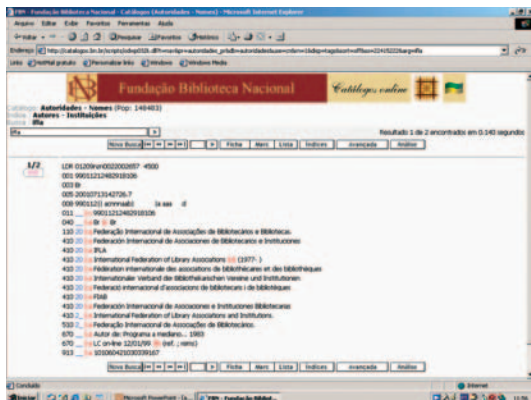
První snahy o zahájení automatizované katalogizace v Brazílii se objevily v roce 1982. Byly založeny na modelu centrálního souborného katalogu spravovaného externí firmou. Tato první etapa byla provázena mnoha nezdary.

V roce 1997 byl implementován nový integrovaný knihovnický systém a všechny existující báze dat byly zkonvertovány do formátu MARC, což umožnilo využít externí báze dat (včetně zahraničních) pro přebírání záznamů pro katalogizaci nových přírůstků i retrospektivní katalogizaci starších fondů. Šlo o 19 bází dat knih, rukopisů a starých tisků, zvukových záznamů, kartografických a audiovizuálních dokumentů a seriálů – dohromady 600 000 záznamů. Ty byly zpřístupněny na webových stránkách národní knihovny v roce 1998. Výsledkem retrospektivní konverze katalogů bylo dalších 400 000 záznamů, které byly zpřístupněny v roce 2003.

Další vývoj přinesl propojení mezi bibliografickými záznamy a digitálními objekty, což umožnilo otevřít virtuální knihovnu. Veškerá katalogizace probíhá v prostředí webu a umožňuje značnou flexibilitu.

Standardizace a kooperace na celonárodní úrovni

Systém používá formát MARC 21 pro bibliografické záznamy, záznamy autorit a záznamy jednotek pro všechny druhy dokumentů – monografie, seriály, zvukové záznamy, videozáznamy, hudebniny, mapy, ikonografie, archiválie a rukopisy. K dispozici je MARC editor pro snadnou

editaci záznamů. Mimo jiné obsahuje pole a podpole, popisy a propojení na tabulky kódovaných údajů MARC 21 a propojení na báze autorit. Tyto nástroje napomáhají k racionalizaci a zrychlení procesu katalogizace. Dalším důležitým rysem je možnost převzetí bibliografického záznamu z báze knih a připojení multimediálních objektů (například zvukové nahrávky, video, obrázky, texty a URL).

V současné době obsahuje báze národních autorit autorů 150 000 záznamů využitelných pro on-line katalogizaci. Zbývá převést zhruba 50 000 záznamů z lístkového katalogu. Předměťová hesla respektují formát MARC 21 pro autority a báze věcných autorit obsahuje 120 000 záznamů (autoritní termíny + odkazy). Prostřednictvím bloku 7XX dochází k propojení na autoritní termíny Library of Congress, které jsou oficiálně překládány do portugalského v průběhu přebírání záznamů.

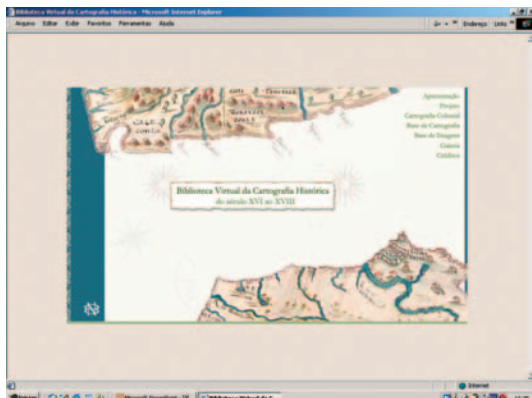

Uvedené báze dat jsou využívány v celonárodním měřítku a znamenají významnou pomoc pro automatizovanou katalogizaci všech účastníků systému kooperativní katalogizace, který zastrešuje Elektronické konsorcium knihoven. Všechny záznamy z on-line katalogů a bází dat lze přebírat v podobě MARC 21, ISO 2709, ANSI, XML a vytvářet kombinace optimální pro využití v systému konkrétní knihovny.

Virtuální knihovna

V roce 2001 byly zahájeny nové projekty, které vyvolaly nutnost stanovení závazných národních standardů pro výběr a digitalizaci dokumentů za účelem jejich uchování a zpřístupnění prostřednictvím internetu. Zmíněné projekty se soustředily na následující oblasti: historické mapy, USA a Brazílie, překračování hranic, porovnávání kultur, přístupná knihovna, otroctví v Brazílii. Projekty byly realizovány ve spolupráci s externími subjekty a vyústily ve vznik Digitální laboratoře a standardů pro podchycení a ochranu digitálních sbírek. Báze dat je tvořena metadaty podle standardu Dublin Core a je propojena s digitálními objekty.

Katalog virtuální knihovny umožňuje získat kopie obrazů, fotografií, map atd., stejně jako digitálních souborů s připojenými obrazy a/nebo plnými texty. Webová stránka nabízí souběžnou národní bibliografii propojenou s obrazovými a zvukovými dokumenty obsahující zhruba milion položek, nástroj pro kontrolu dodání povinného výtisku pro nakladatele a bázi ISBN s čísly přidělenými vydaným knihám.

Je možné zadat požadavek na mikrofilmy, papírové nebo digitální kopie článků obsažených v bázi 5700 seriálů existujících v papírové podobě, na CD-ROM nebo v digitálním archivu. Digitalizační proces, který byl zahájen v roce 1999 a soustředil se převážně na mikrofilmy a filmy, je dnes v rutinním provozu pro nejrůznější vstupy (papír, malé i velké formáty knih, mapy atd.).

Využití vazeb přináší uživatelům nové možnosti. Zajímavé je například propojení biografických informací obsažených v souborech jmenových autorit s dalšími informacemi o autorech uvedených na jejich osobních webových stránkách. Plné texty některých digitalizovaných děl klasické literatury jsou propojeny s bibliografickými záznamy, biografiemi autorů a příslušnými obrazy nebo záznamy na mikrofilmech. Nekomerční notový materiál lze přehrávat prostřednictvím registru MIDI. Dostupné jsou nahrávky tradiční brazilské hudby.

Existují plány na digitalizaci většiny historických sbírek, ale fyzický stav dokumentů není zdaleka ideální – podstatná část papíru je křehká a velmi opotřebená.

Copyright, ISBN a povinný výtisk

Na webových stránkách lze nalézt informace o copyrightu, který byl přidělen jednotlivým autorům. Od počátku fungování Úřadu pro copyright bylo zaregistrováno 200 000 položek. Každý měsíc se báze dat rozroste o cca 3000 položek. Informace jsou propojeny s registry ISBN a bází dat povinných výtisků.

Elektronické konsorcium knihoven a jeho společný cíl sdílení zdrojů – bibliografických záznamů i virtuálních sbírek

Národní knihovna má dvojí poslání – kromě přímých služeb uživatelům se zaměřuje také na jednotlivé knihovny v rámci svého rozsáhlého programu pro veřejné a univerzitní knihovny. Elektronické konsorcium knihoven vzniklo v roce 1999. Jde o kooperativní model pro sdílení katalogizačních záznamů a digitálních archivů. Členové konsorcia mohou zdarma a on-line využívat bibliografické záznamy i připojené objekty prostřednictvím souběžné národní bibliografie známé pod názvem RedeMarc, kterou zastřešuje Národní knihovna.

Proces kooperace a sdílení zdrojů v rámci konsorcia umožňuje knihovnám katalogizovat vlastní fondy efektivně a levně. Ke sdílení je v současné době k dispozici zhruba 1 000 000 bibliografických záznamů a objektů. Díky sdílení záznamů je báze dat konzis-

tentní a spolehlivá, což má pozitivní dopad nejen na proces katalogizace, ale především na uživatele, kteří nejsou nuceni složité prověřovat např. správnou podobu jména autora a dalších selekčních údajů, takže i jejich práce s bázi dat s připojenými objekty je efektivní a zároveň příjemná.

(Úplný text je k dispozici na: <http://www.ifla.org/IV/ifla70/papers/010e-Ribeiro-Zaher.pdf>)

Národní bibliografie jako systém bibliografických soupisů pro studium kubánské kultury

Araceli Garcia-Carranza

Biblioteca Nacional José Martí, Cuba

Při rekapitulaci historie kubánské národní bibliografie od počátků do současnosti zjistíme, že kubánská národní bibliografie má kontinuální řadu od roku 1840 do současnosti. V roce 1861 vydal kubánský bibliograf Antonio Bachiller y Morales první bibliografii pokrývající období od roku 1723 do roku 1840. V textu je vyzdvížen podíl dalšího významného kubánského bibliografa (Carlos Manuel Trelles y Govin) a zásluhy dalších odborníků, s jejichž přispěním se podařilo sestavit tuto téměř vyčerpávající národní bibliografii.

Od roku 1959 převzala zodpovědnost za kubánskou národní bibliografii kubánská Národní knihovna. Její role byla upevněna zákonem o povinném výtisku z roku 1964 a jeho novelou z roku 1999, která zahrnuje další druhy dokumentů.

Kromě národní bibliografie zachycuje kubánské národní dědictví řada dalších bibliografických soupisů orientovaných na souběžnou produkci i retrospektivně. Všechny tyto soupisy vytvářejí systém a zachycují paměť národa, jehož kultura se rozvíjí na Kubě i mimo její hranice.

(Úplný text je k dispozici na: <http://www.ifla.org/IV/ifla70/papers/075e-Carranza.pdf>)

Výzvy pro národní bibliografie a národní bibliografické agentury v Latinské Americe

Filiberto Felipe Martínez Arellano

Centro Universitario de Investigaciones Bibliotecológicas, Universidad Nacional Autónoma de México, México

Hlavním cílem bibliografické kontroly je identifikace a registrace všech dokumentů publikovaných kdekoli na světě bez ohledu na jejich nosič (papír, zvukové záznamy, elektronické zdroje atd.) a jejich široké zpřístupnění komukoli kdekoli na světě. Jedním z nejsilnějších nástrojů pro identifikaci a získávání dokumentů publikovaných v určité zemi je zákon o povinném výtisku, který má v různých místech světa různou podobu. Kromě existence zákona o povinném výtisku je nezbytné registrovat vydané dokumenty prostřednictvím národní bibliografie, kterou vydává národní knihovna příslušné země nebo jiná agentura s podobnou odpovědností. V Latinské Americe, stejně jako v jiných regionech, se národní knihovny snaží o bibliografickou kontrolu národní produkce a přispění k univerzální bibliografické kontrole. Je zde však ještě mnoho rezerv a výzev.

Národní knihovny Latinské Ameriky zprovoznily on-line katalogy pokrývající podstatnou část jejich produkce – zejména dříve vydané. V důsledku nedostatečné legislativy však není podchycena podstatná část jejich souběžné národní produkce. Legislativa je často zastaralá, nezahrnuje nově vznikající dokumenty ani citelné postihy pro případ nedodržení zákona. Hlavní výzvou pro národní knihovny v Latinské Americe se tak v současnosti stává modernizace legislativy a hledání cest, jak přimět nakladatele k jejímu dodržování. Jakmile budou zákony aktualizovány, bude třeba uvažovat o zrychlení katalogizace, redukcí počtu nezpracovaných dokumentů a o vydávání národních bibliografií v podobě odpovídající současným potřebám. Řada knihoven v Latinské Americe sice používá formát MARC a pravidla AACR2R, chybí však jejich kvalitní interpretace. Dalším velkým problémem je absence souborů národních věcných autorit, které by vyhovovaly národním rysům a potřebám. Velkým úkolem budoucnosti je jejich vytvoření. Slabinou je rovněž nedostatečná propagace národních bibliografií i katalogů – je třeba využít možností automatizace pro zlepšení situace v této oblasti.

(Úplný text je k dispozici na: <http://www.ifla.org/IV/ifla70/papers/003e-Martinez-Arellano.pdf>)

Překlad Bohdana Stoklasová